

Sygn. akt V U 354/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. U.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania B. U.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30 marca 2017 r.

znak (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt VU 354/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 30 marca 2017r. - znak (...) - odmówił B. U. prawa do emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych .

W uzasadnieniu strona pozwana podała ,iż wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 184 ust. 1 i ust.2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych , gdyż - na dzień 1 stycznia 1999r. - udokumentował 05 lat 02 miesiące i 05 dni pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – wobec wymaganych co najmniej 15 lat takiej pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy .

Odwołanie od powyższej decyzji złożył B. U., w którym domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznanie jemu prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych .

W uzasadnieniu skarżący podał, iż wbrew twierdzeniom strony pozwanej posiada – na dzień 01 stycznia 1999r. - wymagany przepisami okres zatrudnienia w szczególnych warunkach w wymiarze ponad 15 lat , gdyż przez cały okres zatrudnienia w od 28 kwietnia 1979r. do 31 maja 2012r. na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ora kierowcy autobusu liczbie miejsc siedzących powyżej 15 .

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania .

W uzasadnieniu podtrzymano w całości argumenty przedstawione w zaskarżonej decyzji .

Dodatkowo organ rentowy wskazał , że uznano wnioskodawcy okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na podstawie świadectwa wykonywania pracy w wyżej wskazanych warunkach lub charakterze wystawionego przez zakład pracy dniu 21 stycznia 2013r. (karta 10 akt emerytalnych) .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. U. urodził się dnia (...)

Wiek 60 lat osiągnął dnia (...)

Dnia 13 marca 2017r. B. U. złożył wniosek o prawo do emerytury z tytułu zatrudnienia warunkach szczególnych .

Składając wniosek o emeryturę ubezpieczony wskazał , że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego

Na dzień 1 stycznia 1999r. B. U. legitymował się - uznanym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. - stażem ubezpieczeniowym w łącznym wymiarze 25 lat 03 miesięcy i jednego dnia .

Na dzień 1 stycznia 1999r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. uznał B. U. następujące okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w Zakładzie (...) w L. , przekształconym z dniem 12 września 1991r. w (...) S. A. Oddział Zakład (...) w L., a z dniem 01 stycznia 1997r. w (...) Spółkę z o.o. w L. :

- od 01 lipca 1979r. do 31 maja 1980r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ,

- od 01 kwietnia 1982r. do 31 grudnia 1983r. – na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony,

- od 01 października 1995r. do 31 października 1995r. – na stanowisku kierowcy autobusu o liczbie miejsc siedzących większej niż 15 ,

- od 01 lipca 1996r. do 31 grudnia 1998r. – na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony .

dowody: - akta emerytalne wnioskodawcy k : 10 i 14-15 .

B. U. w dniu 28 kwietnia 1979r. uzyskał prawo jazdy kategorii C uprawniające do kierowania samochodami ciężarowymi o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony .

Wnioskodawca zatrudniony został od dnia 28 kwietnia 1979r. w Zakładzie (...) w L. ,którego następcą prawnym od 01 stycznia 1997r. jest w (...) Spółkę z o.o. w L. .

W umowach o pracę najpierw na okres próbny od 28 kwietnia 1979r. do 11 maja 1979r. , a następnie od dnia 12 maja 1979r. – na czas nieokreślony – wskazano ,iż wnioskodawcy powierzono obowiązki kierowcy samochodu U..

Były to samochody dostawcze o ciężarze całkowitym do 3,5 tony .

B. U. prace kierowcy samochodu dostawczego o ciężarze całkowitym do 3,5 tony wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy od 28 kwietnia 1979r. do 30 czerwca 1979r.

Dnia 01 lipca 1979r. wnioskodawcy powierzono obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. B. U. prace kierowcy samochodu ciężarowego Z. tj. samochodu o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wykonywał w transporcie na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy od 01 lipca 1979r. do 31 maja 1980r.

W dniu 31 maja 1980r. Kierownik Wydziału (...) Zakładu (...) w L. złożył wniosek o zmianę – z dniem 01 czerwca 1980r. - stanowiska pracy wnioskodawcy ze stanowiska kierowcy samochodu ciężarowego Z. na stanowisko kierowcy samochodu dostawczego U. (...) - bez zmiany wysokości wynagrodzenia .

Z dniem 01 czerwca 1980r. zmieniono B. U. warunki pracy powierzając wykonywanie obowiązków kierowcy samochodu dostawczego U. (...) tj. samochodu do 3,5 tony .

Pracę w transporcie kierowcy samochodu dostawczego o ciężarze całkowitym do 3,5 tony wnioskodawca wykonywał – na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy – do dnia 31 marca 1982r.

Zastępca kierownika Wydziału (...) Zakładu (...) w L. złożył wniosek o zmianę – z dniem 01 kwietnia 1982r. - stanowiska pracy wnioskodawcy ze stanowiska kierowcy samochodu U. (...) na kierowcę samochodu ciężarowego S. (...).

Wniosek powyższy uzasadniony został brakiem obsady na samochodzie ciężarowym S. (...).

W konsekwencji powyższego wniosku z dniem 01 kwietnia 1982r. powierzono B. U. obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego S. (...) tj. samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony .

Prace te wnioskodawca wykonywał stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy , w transporcie do dnia 31 grudnia 1983r. (01 rok 08 miesięcy i 30 dni) .

W dniu 03 stycznia 1983r. B. U. złożył wniosek o przeniesienie ze stanowiska kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony S. (...) na stanowisko kierowcy samochodu dostawczego U. .

Zakład pracy wyraził zgodę na powyższy wniosek i od dnia 01 stycznia 1984r. powierzono B. U. obowiązki kierowcy samochodu dostawczego U. z obniżeniem stawki osobistego zaszeregowania .

Wnioskodawca na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w transporcie jako kierowca wyżej wymienionego samochodu dostawczego o ciężarze całkowitym do 3,5 tony do dnia 30 października 1995r.

Od 01 października 1995r. do 31 października 1995r. B. U. pracował na stanowisku kierowcy autobusu o liczbie miejsc siedzących większej niż 15 . Okres ten wskazany został przez zakład pracy w świadectwie z dnia 21 stycznia 2013r. jako praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

Wnioskodawca w dacie wykonywania wyżej wymienionych prac w transporcie posiadał wymagane uprawnienia . W dniu 23 lipca 1992r. B. U. uzyskał uprawnienia kategorii D uprawniające do prowadzenia autobusów o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 .

W dniu 01 listopada 1995r. zakład pracy powierzył wnioskodawcy obowiązki kierowcy samochodu ciężarowo-osobowego .

B. U. wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony . Był to samochód ciężarowy S. tzw.. (...) do przewożenia pracowników , o liczbie miejsc siedzących powyżej 15 .

Prace tę wnioskodawca wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy do 30 czerwca 1996r. (tj. przez 07 miesięcy i 29 dni – w okresie od 01 listopada 1995r. do 30 czerwca 1996r.) .

Dnia 01 lipca 1996r. B. U. powierzono obowiązki kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony .

Wnioskodawca prace te wykonywał na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy do końca spornego okresu tj. do dnia 31 grudnia 1998r. – co poświadczył zakład pracy w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawionym dnia 21 stycznia 2013r.

dowód :

- akta osobowe dotyczące zatrudnienia wnioskodawcy w (...) od 28.04.1979r. do 31.05.2012r.,
- przesłuchanie świadków protokół rozprawy z dnia 30.06. 2017. : L. G. k. 30v. e-protokół 00:10:08 i następne ; T. K. k.30v-31 e-protokół 00:24:00 i następne ,
- przesłuchanie wnioskodawcy B. U. protokół rozprawy z dnia 30.06.2017r. 00:38:51 -01:07:36 .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z treścią art. 184 ust.1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016r., poz. 887 z późniejszymi zmianami) - urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 , jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. dnia 1 stycznia 1999r. osiągnęli :

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz ,
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn- (ust. 1) .

Emerytura – zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 art. 184 ustawy emerytalnej – przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych , na dochody budżetu państwa .

Art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi , że ubezpieczonym , urodzonym przed dniem 01 stycznia 1949 r. , będącymi pracownikami , zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze , przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 cytowanej ustawy .

Zgodnie z treścią par. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z dnia 18 lutego 1983r., Nr 8 poz. 43 z późniejszymi zmianami) – za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 25 lat dla mężczyzn – liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do zatrudnienia .

Jak wynika treści akt ubezpieczeniowych - wnioskodawca B. U. - na dzień 01 stycznia 1999r. - udokumentował łączny staż (okresy składkowe i nieskładkowe) 25 lat 03 Rady Ministrów, a dotyczący okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania prawa do emerytury .

Zapis par. 4 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z dnia 18 lutego 1983r., Nr 8, poz. 43 z późniejszymi zmianami) – stanowi, iż pracownik , który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A nabywa prawa do emerytury, jeżeli łącznie spełnia następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach .

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. uznał z całego zatrudnienia w (...) Spółka z o.o. w L. jedynie okresy – wymienione w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia , a wskazane w świadectwie pracy z dnia 21 stycznia 2013r. jako pracę w szczególnych warunkach , z przyczyn wskazanych w części wstępnej uzasadnienia .

Spornym między stronami był zatem charakter zatrudnienia wnioskodawcy w wyżej wymienionym przedsiębiorstwie od 01 czerwca 1980r. do 31 marca 1982r. oraz 01 stycznia 1984r. do 30 września 1995r. i od 01 listopada 1995r. do 30 czerwca 1996r.

Zgodnie z par. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach , wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji , natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody " . W niniejszym postępowaniu takimi dowodami były zeznania świadków , przesłuchanie strony i akta osobowe dotyczące spornych okresów zatrudnienia .

W niniejszym postępowaniu sąd dokonał analizy akt osobowych wnioskodawcy za cały okres zatrudnienia w (...) Spółce z o.o. w L. tj. od 28 kwietnia 1979r. do końca spornego okresu tj. do 31 grudnia 1998r.

Ustalenia faktyczne poczynione w niniejszej sprawie sąd poczynił na podstawie kompletnych dokumentów osobowych pracownika .

Wprawdzie wnioskodawca będąc słuchany na rozprawie w dniu 30 czerwca 2017r. zaprzeczał jakoby sporządzał wnioski o zmianę warunków pracy – opisane w ustaleniach faktycznych niniejszego uzasadnienia – to jednak w ocenie sądu istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miał dowód z dokumentów sporządzonych przez zakład pracy lub złożonych i podpisanych przez wnioskodawcę .

Z tak zgromadzonego materiału dowodowego wynikało , że w spornych okresach wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych jedynie w okresie od 01 listopada 1995r. do 30 czerwca 1996r. B. U. na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony- S. tzw. (...) do przewozu osób o liczbie miejsc powyżej 15 . Były to prace wymienione w wykazie A dział VIII pkt. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

Z akt osobowych – w ocenie sądu – jednoznacznie wynika , że w okresach od 01 czerwca 1980r. do 31 marca 1982r. oraz 01 stycznia 1984r. do 30 września 1995r. B. U. bowiem na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu dostawczego U.(...)tj. samochodu o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony . Fakt ten jednoznacznie wynika z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych .

Wprawdzie w niniejszym postępowaniu sąd przesłuchał zawnioskowanych przez B. U. świadków , jednakże te zeznania nie dały podstaw do podważenia wiarygodności dokumentów sporządzonych przez wnioskodawcę i przez zakład pracy w spornych okresach . Świadkowie L. G. i T. K. nie pamiętali , aby wnioskodawca kierował samochodem dostawczym U. , ale potwierdzili , że w firmie , w spornych okresach był taki pojazd .

Wnioskodawca z kolei twierdzi , że nigdy nie prowadził takiego pojazdu , ale będąc słuchany w charakterze strony nie potrafił wytłumaczyć logicznie dlaczego zarówno w umowach o pracę jak i angażach zmieniających warunki pracy zakład pracy wskazywał pojazd , który prowadził skarżący .

Za niewiarygodne sąd uznał twierdzenia B. U. jakoby nie sporządził i nie jest pewien czy podpisał wniosek z dnia 03 stycznia 1984r. – na podstawie którego został przeniesiony ze stanowiska kierowcy samochodu ciężarowego S. (...) na stanowisko kierowcy samochodu dostawczego U. .

Zwrócić bowiem należy uwagę na fakt ,iż w dokumencie tym B. U. wymieniony jest jako wnioskodawca , pod tym dokumentem widnieje podpis . Cały dokument nie zawiera cech poprawek i na jego podstawie zakład pracy dokonał zmiany – na wniosek pracownika warunków pracy . Angaż zmieniający warunki pracy od dnia 01 stycznia 1984r. został doręczony przez zakład pracy B. U. . W tym zakresie pracownik nie powziął żadnych działań prawnych , a zatem uznać należy , że warunki zmieniające były zgodne ze złożonym , wyżej wymienionym wnioskiem .

W konsekwencji powyższych ustaleń sąd uznał , że wnioskodawca nie udowodnił , iż w spornych okresach na stałe i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Same twierdzenia wnioskodawcy w tym zakresie są niewystarczającym dowodem na podważenie wiarygodności dokumentów znajdujących się w aktach osobowych .

Takim dowodem też nie są zeznania słuchanych w sprawie świadków , którzy w tym zakresie złożyli jedynie ogólne zeznania .

W tym miejscu wskazać należy , że” proces w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych jest procesem w pełni kontradyktoryjnym. To na ubezpieczonym ciążył obowiązek dowodowy w myśl art. 6 kc, bowiem to on ubiegał się o przyznanie wcześniejszej emerytury, powinien był zatem wykazać, że spełnił wszystkie wymagane przesłanki do tego świadczenia wymienione w przepisach art. 184 ustawy emerytalno-rentowej. Jak to już zostało wskazane, postępowanie cywilne, a takim jest także postępowanie przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych, ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły z art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Podkreślić należy, że reguły art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Ciężar dowodu określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (...) Podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 18 stycznia 2012 r. (sygn. akt I A Ca 1320/11, LEX nr 1108777) wskazując, iż jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstaw do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych, Sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów(...) Strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swoich twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż to na ubezpieczonym, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 6 k.c., spoczywał ciężar dowodzenia w sprawie, że (...) ma prawo do przedmiotowego świadczenia. (...) Prawo do tego świadczenia ubezpieczeniowego jest prawem o charakterze szczególnym, stąd wszystkie ustawowe przesłanki do nabycia emerytury w obniżonym wieku muszą być spełnione łącznie i wykazane w sposób pewny i wiarygodny. Ustawodawca w tym zakresie nie dopuszcza bowiem żadnego odstępstwa. (...) Ten obowiązek na podstawie wskazanych wyżej przepisów procesowych, tj. art. 6 kc i 232 kpc należał bez wątpliwości tylko do ubezpieczonego”(wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 października 2015r. , sygn. akt III AUa 774/15).

W niniejszej sprawie B. U. nie wykazał , że w spornych okresie- poza okresem od 01 listopada 1995r. do 30 czerwca 1996r. – wykonywał prace wymienione w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r. , które uprawniały do nabycia prawa do emerytury w wieku obniżonym .

Reasumując sąd uznał ,iż na dzień 01 stycznia 1999r. wnioskodawca nie legitymował się stażem pracy w warunkach szczególnych w łącznym wymiarze 15 lat, przy pracach - określonych w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983r.w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .

W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kodeksu postępowania cywilnego sąd oddalił odwołanie , gdyż nie było podstaw do jego uwzględnienia z przyczyn wymienionych w niniejszym uzasadnieniu .